

ФОРМУВАННЯ ОСНОВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ ПІД ЧАС ЗМАГАНЬ

Черниш Михайло¹, Поліщук Володимир²

¹Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Кафедра фізичного виховання
Mykhailo.Chernysh@vspu.edu.ua

²Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Кафедра теорії і методики спорту
volodymyrpolishchuk@ukr.net

Постановка проблеми. Аналіз виступів українських волейболістів на міжнародній арені показує, що наші збірні команди суттєво відстають за рівнем гри від іноземних команд. Для ефективного управління діями спортсменів в умовах змагальної боротьби тренер повинен мати об'єктивну інформацію про хід гри, про дії гравців обох команд. Отже, результати педагогічного контролю змагальної діяльності команди дозволять тренеру цілеспрямовано формувати уміння та навички гравців для підвищення ефективності тренувального та змагального процесів. Таким чином, вищезазначене свідчить про актуальність і перспективність дослідження проблеми підвищення ефективності управління тренувальним процесом висококваліфікованих волейболістів на основі контролю змагальної діяльності.

Обговорення. У чемпіонатах України серед команд Суперліги з 2018 року запроваджено новачку – ведення онлайн електронних протоколів ігор, доступних для широкого кола глядачів на офіційному web-сайті <http://uvf-web.dataproject.com/CompetitionMatchens.aspx?ID=9&PID=17>. Це стало поштовхом у розвитку вітчизняного волейболу, адже, окрім детального аналізу різних складових гри в цілому (подача, прийом, атака, блок) і окремих партій, команди, а також гравців, це давало можливість оцінити гру суперників не тільки з власною командою, а й з іншими, що суттєво розширювало можливості детального аналізу дій суперника та ґрунтовної підготовки до відповідних ігор. Було розроблено програму управління підготовкою команди до відповідної гри з конкретним суперником на основі контролю змагальної діяльності, яка полягала в послідовній реалізації таких кроків: а) узагальнення інформації щодо кількісних і якісних показників змагальної діяльності; б) аналіз „сильних” і „слабких” сторін команд-суперників; в) завдання підготовки - не дати супернику використати „слабкі” сторони проти себе; використання „сильних» сторін своєї команди проти суперника; г) реалізація запланованих завдань; д) контроль змагальної діяльності; ж) висновки змагальної діяльності для порівняння прогнозованих корективів у підготовку команди.

Рекомендації. Завдяки перегляду онлайн ігор суперників між собою та зі своєю командою з'явилася можливість детально аналізувати «сильні» і «слабкі» сторони команд та гравців. Тренери стали більше приділяти уваги технічним і тактичним діям перед грою з конкретним суперником. Перегляд онлайн матчів дав можливість тренерам та викладачам ЗВО заохочувати студентів покращувати свої уміння та навички на тренуваннях і здобувати бажані перемоги.